

Πανιερώτατε, σεβαστό ιερατείο, αγαπημένοι μου μαθητές, φίλοι και φίλες,

Η Μουσική από τα πανάρχαια χρόνια αποτέλεσε το σημαντικότερο μέσο έκφρασης των ανθρωπίνων συναισθημάτων. Ο άνθρωπος είναι πιθανότερο ότι πρώτα τραγούδησε απαγγέλοντας παρατεταμένους ήχους και στη συνέχεια μίλησε με οποιαδήποτε μορφή λόγου. Άρα πολύ σωστά ονομάστηκε η Μουσική «γλώσσα της καρδιάς».

Η Μουσική είναι μια Ιερή Τέχνη. Βοηθά τον άνθρωπο να εκφράσει το βαθύτερο είναι του και να αναπτύξει μια ουσιαστική επικοινωνία με τον Θεό.

Στην Παλαιά Διαθήκη βλέπουμε την πίστη των Εβραίων ότι η Μουσική μπορεί να απομακρύνει τα πονηρά πνεύματα μέσω του Δαβίδ, ο οποίος παίζοντας την κιθάρα με τα δάκτυλά του, γαλήνευε τον συνάνθρωπό του και απεμάκρυνε το πονηρό πνεύμα.

Οι Αρχαίοι πρόγονοί μας κατάφεραν με τη Μουσική να εμψυχώνουν τα στρατεύματα και να τα οδηγούν σε νικηφόρες μάχες. Να ημερώνουν άγρια θηρία, να θεραπεύουν ανθρώπους, ακόμα και ζώα.

Τις παρατηρήσεις των Αρχαίων επιβεβαιώνει η σύγχρονη επιστήμη, η οποία συμφωνεί ότι η ψυχολογική δύναμη των ήχων είναι τεράστια. Οι ήχοι μπορούν να οδηγήσουν στον ενθουσιασμό, στη συγκίνηση, στη γαλήνη, στην ανακούφιση, στην μετάνοια. Και αυτό διότι οι ήχοι επιδρούν άμεσα στον υποθάλαμο του εγκεφάλου, ο οποίος επιρρεάζει το νευρικό σύστημα, τους μυς και τους αδένες του σώματος, που ρυθμίζουν την κυκλοφορία του αίματος στον οργανισμό. Η Μουσική καταπραΰνει τον καρδιακό ρυθμό και την πίεση, μειώνει το άγχος, ανακουφίζει από τον πόνο, φουντώνει τη σπίθα της αισιοδοξίας. Επομένως η Μουσική δεν είναι ένα απλό παιχνίδι ήχων αλλά επιδρά ισχυρά στον ψυχικό μας κόσμο.

Η ελληνική Μουσική της Ορθόδοξης Εκκλησίας μας, γεννήθηκε το ίδιο βράδυ που γεννήθηκε ο Χριστός στη Βηθλεέμ της

Ιουδαίας. Ο πρώτος στίχος της Υμνογραφίας είναι ο ύμνος που έψαλλαν οι Άγγελοι: «Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία»(Λουκ.2,13-14).

Στην Καινή Διαθήκη αναφέρεται ὅτι ὁ Κύριος καὶ οἱ μαθητές Του μετὰ τὸν Μυστικὸ Δεῖπνο, «ὑμνήσαντες ἐξήλθον εἰς τὸ ὄρος τῶν Ἐλαιῶν»(Ματ26,30). Ὁ δε Ἀπόστολος Παῦλος προτείνει στους χριστιανούς: «λαλοῦντες ἑαυτοῖς ψαλμοῖς καὶ ὕμνοις καὶ ᾠδαῖς πνευματικαῖς, ᾄδοντες καὶ ψάλλοντες ἐν τῇ καρδίᾳ ἡμῶν τῷ Κυρίῳ» (Εφ.5,19). Καὶ ὁ Ἀπόστολος Ἰάκωβος λέει: «εὐθυμεῖ τις; ψαλλέτω (Ἰακ.5,13). Ἐπίσης αναφέρεται στις Πράξεις τῶν Ἀποστόλων πῶς: «Παῦλος καὶ Σίλας προσυχόμενοι ὕμνουν τὸν Θεόν» (Πράξ.16,25).

Ἀπὸ τότε μέχρι σήμερα ἡ Ὑμνογραφία ντυμένη πάντοτε με τὸ τίμιο καὶ ἱερό χιτῶνα τῆς Ψαλτικῆς εἶναι ὁ παλμὸς τῆς καρδιάς τῆς Ἐκκλησίας. Ἡ ἀνάσα τῆς θα λέγαμε.

Ἡ Ψαλτικὴ Τέχνη στη λατρεία ἐκφράζει τὸ σύνολο τῶν πιστῶν. Εἶναι μέσο καὶ ὄχημα γιὰ τὴν θέωση. Ὁ Ψάλτης ψάλλει ὄχι γιὰ τὸ κέφι του, ἀλλὰ δανερίζει τὴ φωνή του στους ἐκκλησιαζόμενους νὰ ψάλλουν με ἰδιαίτερα συναισθήματα ὁ καθένας.

Ἐνα ἀπὸ τὰ τελειότερα ἀναγωγικὰ μέσα λοιπὸν εἶναι τὸ μέλος τῆς Ψαλτικῆς Τέχνης. Τὸ μέλος εἶναι που ἐνώνει τὸ μεσοδιάστημα γῆς καὶ οὐρανοῦ. Εἶναι αὐτὴ ἡ «παλαβωμάρᾳ» κατὰ τὸν Ὅσιο Παῖσιο τὸν Ἀγιορείτη, «τὸ ξέσπασμα τῆς καρδιάς, τὸ ξεχείλισμα τῆς πνευματικῆς καταστάσεως» καὶ συνεχίζει ὁ Ὅσιος Παῖσιος λέγοντας, «ὅταν κανεὶς θυμάται τὸν Χριστό, τὸν Παράδεισο, τότε ψάλλει με τὴν καρδιά του. Κι ὅταν ἀρχίσει νὰ γεύεται λιγάκι τὰ οὐράνια, σε κάθε τροπάριο σκιρτᾷ ἡ καρδιά του. Ἡ καρδιά του πάλλεται ὅπως πάλλεται ἡ καρδιά του ἀηδονίου. Τὸ ἀηδόνι ὅταν κελαηδαί πᾶνω στο δέντρο, σείεται ολόκληρο. Καὶ αὐτὸ καὶ τὸ κλαδί που τὸ κρατᾷ».

Αυτή λοιπόν τη γεύση της Θείας Χάριτος εύχομαι από τα βάθη της καρδιάς μου να γευθείτε σπουδάζοντας τη Ιερή αυτή Τέχνη της Ψαλτικής όλοι εσείς, αγαπημένοι μου μαθητές, δι ευχών του Οσίου Παϊσίου του Αγιορείτου.

Στο σημείο αυτό, θα ήθελα ειλικρινώς κα ταπεινώς να ευχαριστήσω έναν-έναν και μια-μια όλα τα μέλη της Σχολής Βυζαντινής Μουσικής της Ιεράς Μητροπόλεως Ταμασού και Ορεινής για την αγάπη που τρέφετε στο πρόσωπο του δασκάλου σας, την αφοσίωσή σας, την υπομονή αλλά και την επιμονή σας.

Τέλος και κυρίως, βαθύψυχες ευχαριστίες οφείλουμε στον Πανιερώτατο Επίσκοπο της τοπικής μας Εκκλησίας κκ. Ησαΐα για την αγάπη, τη στήριξη και το ενδιαφέρον του στη Σχολή Βυζαντινής Μουσικής της Μητροπόλεως μας, που δίχως αυτά δεν θα ευδοκιμούσε η όλη προσπάθεια.

Παράλειψη θα ήταν να μην ευχαριστήσω και δημοσίως, τους συμπαραστάτες στο έργο μας, φιλόμους και ευλαβείς, σεβάσμιους προϊσταμένους των ενοριών Αγίας Βαρβάρας, πατέρα Νεκτάριο, Παλαιομετόχου, πατέρα Θεοτόκη και Κλήρου πατέρα Νικόλαο, οι οποίοι ενισχύουν ποικιλοτρόπως τη προσπάθειά μας.

Καλό και ευλογημένο το Νέο Έτος 2016!

Σχολής Βυζ. Μουσικής

Σαββάτο 23/1/2016

*Μέγα Συνοδικό Ι.Μ. Ταμασού,
κόψιμο πρωτοχρονιάτικης πίτας*